

## OPINIA

### DOT. PODJĘTEJ PRZEZ PREZYDIUM OKRĘGOWEJ RADY APTEKARSKIEJ W KALISZU UCHWAŁY NR 37/2017 Z DNIA 19 CZERWCA 2017 ROKU I WSKAZANYCH W JEJ UZASADNIENIU WNIOSKÓW I OCEN.

Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Kaliszu uchwałą nr 37/2017 z dnia 19 czerwca 2017 roku zaopiniowało negatywnie projekt uchwały Rady Powiatu Wieruszowskiego zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia harmonogramu godzin pracy aptek na terenie powiatu wieruszowskiego.

Okręgowa Rada Aptekarska w uzasadnieniu podjętej uchwały, wskazała na:

1. rozciągnięcie postanowień projektu zmieniającej uchwały aż do lipca 2019r. i nieuwzględnienie, iż w tak długim przedziale czasowym mogą zaprzestać działalności istniejące apteki i podjąć działalność nowe, co zdezaktualizuje postanowienia opiniowanego projektu uchwały i spowoduje konieczność dokonania zmian przyjętej uchwały;
2. nie wykazanie na czym polegała rozbieżność między propozycjami i stanowiskiem aptek, a projektodawcy uchwały, bez podania dlaczego nie można było propozycji i stanowiska aptek przyjąć;
3. brak wskazania jakichkolwiek racji dla których przyjęty projekt postanowień uchwały uznano za optymalny, co wyklucza możliwość oceny zasadności tej optymalności;
4. fakt, iż najlepszym źródłem informacji o realności potrzeb ludności, jako wyznacznika ustalenia rozkładu godzin czynności aptek zapewniającego dostępność do ich świadczeń w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy, są prowadzący apteki przedsiębiorcy i kierujący nimi farmaceuci, którzy od wielu lat te potrzeby zaspokajają;
5. wprowadzenie zasady, że praca aptek w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy jest możliwa wyłącznie na podstawie dobrowolnej umowy zawartej pomiędzy gminą, a prowadzącym aptekę przedsiębiorcą, przewidującej stosowną rekompensatę finansową za pracę apteki w w/w godzinach.

Rada Powiatu Wieruszowskiego podejmując ww. Uchwałę wypełniła swój obowiązek wynikający z delegacji ustawowej zawartej w art. 94 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) .

Zgodnie bowiem z brzmieniem powołanego wyżej artykułu: Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy (§ 1). Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego (§ 2).

Konieczność zapewnienia dostępności świadczeń w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy wynika właśnie wprost z w/w art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne i nie może być uzależnione od możliwości organizacyjnych danej apteki. Stanowisko takie potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w Wyroku z dnia 11 kwietnia 2014 r. III SA/Łd 187/14 „Przy ustalaniu rozkładu pracy aptek w porze nocnej i dni wolnych od pracy nie jest możliwe uwzględnienie kryterium potrzeb ludności. bowiem nie sposób przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka.”

Głównie z tego też względu Powiat Wieruszowski nie badał faktycznie potrzeb ludności powiatu, a oparł się jedynie na zgłaszanych przez mieszkańców powiatu skargach dot. braku możliwości zakupu leków w porze nocnej, niedzielę, święta i innych dniach wolnych od pracy, co domniemywać nakazuje, iż wśród mieszkańców powiatu istnieje zapotrzebowanie na działalność aptek w w/w porze i dniach.

Zdaniem Powiatu Wieruszowskiego z uwagi na fakt, iż nie możliwe jest uwzględnienie kryterium potrzeb ludności, jako że nie sposób jest przewidzieć prawdopodobieństwo pojawienia się zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka (o czym mowa powyżej), nie można zgodzić się z zaprezentowanym przez ORA w Kaliszu stanowiskiem, by najlepszym źródłem informacji o realności potrzeb ludności, jako wyznacznika ustalenia rozkładu godzin czynności aptek zapewniającego dostępność do ich świadczeń w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy, byli prowadzący apteki przedsiębiorcy i kierujący nimi farmaceuci, którzy od wielu lat te potrzeby zaspokajają. Co do zasady nie sposób bowiem przewidzieć wystąpienia nagłej choroby, czy zaistnienia innego zdarzenia zagrażającego zdrowiu lub życiu człowieka. Kluczowym zatem staje się takie rozłożenie obowiązku pełnienia dyżurów przez ogólnodostępne apteki, aby mieszkańcy powiatu mieli możliwość łatwego i szybkiego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy zaistnieje konieczność podania leku poza normalnym czasem pracy aptek. Stanowisko takie potwierdza

m.in. ugruntowane orzecznictwo sądów administracyjnych (por. wyrok NSA z dnia 9 grudnia 2011 r., sygn. akt II GSK 1338/10, wyrok WSA we Wrocławiu z 3 października 2006 r. sygn. akt III SA/Wr 185/06, wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z dnia 22 maja 2013 r. sygn. akt II SA/Go 271/13).

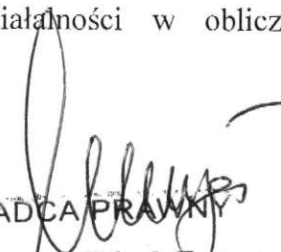
Przyjęty projekt (mniej niż jednej apteki w tym samym czasie wyznaczyć się nie da) postanowień uchwały, jako spełniający nałożone zadanie w minimalnym zakresie, z uwagi na brak możliwości przyjęcia innego bardziej korzystnego dla środowiska aptekarskiego projektu, uznany został za optymalny.

Co zaś tyczy się zarzutu rozciągnięcia postanowień projektu zmieniającej uchwały aż do lipca 2019r. i nieuwzględnienie, iż w tak długim przedziale czasowym mogą zaprzestać działalności istniejące apteki i podjąć działalność nowe, co zdezaktualizuje postanowienia opiniowanego projektu uchwały i spowoduje konieczność dokonania zmian przyjętej uchwały, wskazać jedynie należy, iż z uwagi na nieprzewidywalną i nieuniknioną dynamikę i rozwój na rynku nie wykluczone jest, iż do takowego nie dojdzie nawet w sytuacji gdyby postanowienia projektu zmieniające uchwałę dotyczyły krótszego okresu czasu.

Odnosnie wprowadzenia zasady, że praca aptek w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy jest możliwa wyłącznie na podstawie dobrowolnej umowy zawartej pomiędzy gminą, a prowadzącym aptekę przedsiębiorcą, przewidującej stosowną rekompensatę finansową za pracę apteki w w/w godzinach wskazać należy, że ustawodawca w żaden sposób nie wskazuje ustalenia godzin pracy aptek w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy w powiązaniu z powyższą zasadą – tj. na podstawie dobrowolnej umowy zawartej pomiędzy gminą, tym bardziej, iż gmina jest niezależną jednostką samorządu terytorialnego od powiatu. Ustalenie zaś godzin pracy aptek jest bezwarunkowym zadaniem powiatu. Ustawodawca precyzyjnie określił zakres przedmiotowy uchwały. W ramach tego upoważnienia Rada Powiatu ma obowiązek wydać przepisy normujące materię nim objętą w sposób adekwatny do zakresu udzielonej delegacji ustawowej. Brak podjęcia uchwały przez Radę Powiatu byłoby naruszeniem obowiązku wynikającego z art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. Prawo farmaceutyczne.

Tym samym mając na uwadze zarówno nałożony na Radę Powiatu w/w obowiązek jak i stanowisko środowiska aptekarskiego, gdzie większość właścicieli aptek odmówiła pełnienia jakichkolwiek dyżurów, w jakiegokolwiek formie, nie można było przyjąć tych propozycji i stanowisk.

Na marginesie wskazać jeszcze należy, że podjęta uchwała nie jest elementem zaskoczenia dla przedsiębiorców prowadzących apteki, bowiem każdy decydujący się na prowadzenie działalności tego typu - prowadzenie apteki, godzi się na to by pełnić takie dyżury - podejmuje bowiem decyzję o prowadzeniu tego typu działalności w obliczu obowiązującego prawa - Prawo farmaceutyczne.

  
RADCA PRAWNY  
*Marzena Piluch-Tyca*  
LD-S-176